

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens framställning i proposition 2005/06:1 avseende anslagsäskanden för år 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan. I propositionen föreslår regeringen riksdagen att den skall anvisa sammanlagt 1 358 949 000 kr till detta utgiftsområde för budgetåret 2006. Utgiftsområdet omfattar elva olika anslag. I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisningar för de olika anslagen. Därutöver tillstyrker utskottet att åtaganden avseende anslagen 5:2 och 5:9 (Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet respektive Svenska institutet) får göras.

Utskottet tar även ställning till ett antal motionsyrkanden, vilka samtliga avstyrks.

Till betänkandet är fogat tre reservationer från Kristdemokraterna (två stycken) och Centerpartiet samt ett särskilt yttrande av Moderaterna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	5
Propositionen.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Reservationer.....	9
1. Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan, punkt 3 (kd).....	9
2. Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan, punkt 3 (c).....	9
3. Ett centrum för internationell fredsutveckling, punkt 4 (kd).....	10
Särskilt yttrande.....	11
Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan, punkt 3 (m)	11
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	13
Propositionen.....	13
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005.....	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Bemyndigande avseende anslag 5:2

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006, för ramanslag 5:6 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 130 000 000 kr efter år 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 5 punkt 1.

2. Bemyndigande avseende anslag 5:9

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006, för ramanslag 5:9 Svenska institutet, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kr efter år 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 5 punkt 2.

3. Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor utskottet angivit, för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan i enlighet med kolumnen Regeringens förslag i efterföljande tabell. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 5 punkt 3 och avslår motionerna 2005/06:U316, 2005/06:U356 yrkande 9 och 2005/06:U375.

Reservation 1 (kd)

Reservation 2 (c)

4. Ett centrum för internationell fredsutveckling

Riksdagen avslår motion 2005/06:U356 yrkande 5.

Reservation 3 (kd)

Stockholm den 27 oktober 2005

På utrikesutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Berndt Ekholm (s), Carina Hägg (s), Birgitta Ahlqvist (s), Alice Åström (v), Kaj Nordquist (s), Kenneth G Forslund (s), Ewa Björling (m)¹, Veronica Palm (s), Lotta Hedström (mp), Cecilia Wikström (fp), Anne Ludvigsson (s), Rosita Runegrund (kd) och Annika Qarlsson (c).

¹ Avstår från ställningstagande under punkt 1-3

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Belopp i tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	Regeringens förslag	(m)	(kd)	(c)
5:1 Bidrag till vissa interna- tionella organisationer	(ram)	994 454		-94 500	
5:2 Freds- och säkerhetsfräm- jande verksamhet	(ram)	131 647	+95 000		
5:3 Nordiskt samarbete	(ram)	13 995		-4 000	
5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt di- verse kostnader för rättsvä- sendet	(ram)	3 976			
5:5 Inspektionen för strategis- ka produkter	(ram)	24 689			
5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande sä- kerhetspolitik och nedrust- ning	(ram)	34 356			-1 000
5:7 Bidrag till Stockholms in- ternationella fredsforsknings- institut (Sipri)	(ram)	26 834			
5:8 Bidrag till Utrikespolitiss- ka institutet (UI)	(ram)	12 226		-1 200	-1 000
5:9 Svenska institutet	(ram)	85 204		-10 200	-5 000
5:10 Information om Sverige i utlandet	(ram)	9 700		-2 000	
5:11 Samarbete inom Öster- sjöregionen	(ram)	21 868			
Summa		1 358 949	+95 000	-111 900	-7 000

Propositionen

Utgiftsområdet Internationell samverkan, som omfattar politikområdet utrikes- och säkerhetspolitik, består av elva anslag och omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom politikområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

Regeringen anför i propositionen att målet för politikområdet är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

Motionerna

Moderata samlingspartiet begär i kommittémotion 2005/06:U375 (*m*), med hänvisning till en ökad efterfrågan på svenska freds- och säkerhetsfrämjande insatser, bl.a. för att stödja insatser som syftar till att motverka internationell terrorism, att riksdagen skall anvisa 95 000 000 kr mer än vad regeringen har föreslagit till anslag 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet för år 2006. Det sammanlagda anslaget till utgiftsområdet blir således 226 647 000 kr.

Kristdemokraterna lämnar i kommittémotion 2005/06:U356 (*kd*) *yrkande 9* förslag som sammantaget innebär att de av regeringen föreslagna anslagen till utgiftsområde 5 minskas med 111 900 000 kr.

Centerpartiet lämnar i kommittémotion 2005/06:U316 (*c*) förslag som sammantaget innebär att de av regeringen föreslagna anslagen till utgiftsområde 5 minskas med 7 000 000 kr.

Hur de olika förslagen fördelar sig på anslagen inom utgiftsområdet framgår av tabellen Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2005 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, vilken återfinns på annan plats i detta betänkande.

I kommittémotion 2005/06:U356 (*kd*) *yrkande 5* menar Kristdemokraterna att Sveriges internationella fredsarbete måste effektiviseras. Detta kan ske genom inrättandet av ett kombinerat civilt och militärt Centrum för internationell fredsutveckling i Sverige till vilket förslagsvis Sida, Swedint, Folke Bernadotteakademien, Utrikespolitiska institutet och Sipri m.fl. organisationer bör knytas.

Utskottets överväganden

Den ramnivå som föreslås i propositionen för budgetåret 2006 uppgår till 1 358 949 000 kr.

I propositionens punkt 3 föreslår regeringen att riksdagen för budgetåret 2006 anvisar anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt den tabell som framgår av bilagan till detta betänkande. Avvikande uppfattningar vad gäller anslagsfördelningen framkommer i motionerna 2005/06:U375 (m), 2005/06:U356 (kd) yrkande 9, 2005/06:U316 (c), och 2005/06:U356 (kd) yrkande 9, vilka har refererats tidigare i detta betänkande. Moderaternas, Kristdemokraternas och Centerpartiets avvikelser från regeringens förslag framgår även av tabellen Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, vilken återfinns på annan plats i detta betänkande.

Utskottet finner regeringens förslag vad gäller anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan beloppsmässigt väl avvägda och att föredra framför de motionsvis framförda alternativen.

Utskottet tillstyrker med det sagda *propositionens punkt 3* samt avstyrker i konsekvens därmed motionerna 2005/06:U375 (m), 2005/06:U356 (kd) yrkande 9, och 2005/06:U316 (c).

Utskottet tillstyrker även *propositionens punkt 1* med förslag om bemyndigande för regeringen att under 2005 vad gäller ramanslag 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 130 000 000 kr efter år 2006.

Utskottet tillstyrker vidare *propositionens punkt 2* med förslag om bemyndigande för regeringen att under år 2006 vad gäller ramanslaget Svenska institutet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kr efter år 2006.

Med anledning av det motionsvis framförda förslaget om inrättande av ett kombinerat civilt och militärt centrum för internationell fredsutveckling konstaterar utskottet att de myndigheter och institut som motionärerna vill knyta till detta centrum, bl.a. Sida, Swedint och Utrikespolitiska institutet, finansieras inom tre olika utgiftsområden. Utskottet har tidigare i annat sammanhang tagit ställning till inom vilka utgifts- och politikområden de olika verksamheterna skall ligga och konstaterar att motionärernas förslag inte är förenligt med riksdagens tidigare ställningstaganden. Utskottet finner inte anledning att ändra uppfattning i frågan.

Med vad som ovan anförts avstyrker utskottet motion 2004/05:U356 (kd) yrkande 5.

Utskottet konstaterar att regeringen, i sin resultatredovisning för utgiftsområde 5 Internationell samverkan, bl.a. anför att svensk medverkan i strävandena att reformera FN och ge världsorganisationen större effektivitet är en prioriterad fråga, att EU:s strategi mot spridning av massförstörel-

sevapen, som tillkom på svenskt initiativ, under 2004 bl.a. har resulterat i stödprogram på exportkontrollområdet och insatser för att stärka verifikationen av internationella konventioner, att Sverige med kraft har verkat för införandet av en generalklausul i riktlinjerna för exportkontrollregimernas verksamhet, vilket möjliggör kontroll av varor och teknologier som kan misstänkas komma till användning för tillverkning av massförstörelsevapen och deras vapenbärare, att Sverige under 2004 har haft en ledande roll i det europeiska arbetet med att revidera den gemensamma uppförandekoden med riktlinjer för ländernas vapenexport, och att Sverige, i fråga om det växande problemet med den illegala spridningen av illegala vapen, har bidragit till genomförandet av ett regionalt FN-seminarium i Nairobi med medverkan av bl.a. Demokratiska republiken Kongo, Uganda och Rwanda.

Utskottet konstaterar vidare att Sverige inom EU har bidragit med finansiering för genomförande av gemensamma insatser i syfte att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden inom GUSP, och att Sverige inom OSSE har finansierat fältinsatser till stöd för bl.a. främjande av mänskliga rättigheter, minoritetsrättigheter, stöd till flyktingar och regionalt miljösamarbete. Inom OSSE har Sverige även, som ett led i genomförandet av Säkerhetsrådets resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet, tagit initiativ till och anordnat ett seminarium om kvinnor i konfliktförebyggande arbete och krishantering 2005.

Utrikesutskottet kommer senare under detta riksmöte att i särskilda betänkanden närmare behandla ovanstående frågor, varför någon mer utförlig kommentar till resultatredovisningen inte görs här.

Utskottet konstaterar att Riksrevisionen inte har haft några invändningar inom utgiftsområdet under föregående år.

Reservationer

1. Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan, punkt 3 (kd)

av Rosita Runegrund (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet angivit, för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan i enlighet med kolumnen (kd) i efterföljande tabell. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:U356 yrkande 9 och avslår proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 5 punkt 3 och motionerna 2005/06:U316 och 2005/06:U375.

Ställningstagande

Jag förordar att riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor utskottet angivit, för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt vad som framgår av tabellen, Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, kolumnen (kd), tidigare i detta betänkande och med de motive-ningar som framgår av motion 2005/06:U356 (kd) yrkande 9.

2. Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan, punkt 3 (c)

av Annika Qarllsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet angivit, för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan i enlighet med kolumnen (c) i efterföljande tabell. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:U316 och avslår proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 5 punkt 3 och motionerna 2005/06:U356 yrkande 9 och 2005/06:U375.

Ställningstagande

Jag förordar att riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor utskottet angivit, för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt vad som framgår av tabellen, Regeringens och oppositionsparti-

ernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, kolumnen (c), tidigare i detta betänkande och med de motiveringar som framgår av motion 2005/06:U316 (c).

3. Ett centrum för internationell fredsutveckling, punkt 4 (kd)
av Rosita Runegrund (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ett centrum för internationell fredsutveckling. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:U356 yrkande 5.

Ställningstagande

Det finns ett behov av att Sveriges internationella fredsarbete effektiviseras. Detta kan ske genom att det inrättas ett kombinerat civilt och militärt centrum för internationell fredsutveckling i Sverige till vilket Sida, Swedint, Folke Bernadotteakademin, Utrikespolitiska institutet och Sipri med flera organisationer bör knytas.

Jag föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad jag framför. Mitt förslag lämnas med anledning av motion 2005/06:U356 yrkande 5.

Särskilt yttrande

Anslagen för 2006 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan, punkt 3 (m)

Ewa Björling (m) anför:

En riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister beslutar den 23 november 2005 att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och en beräkning av statens inkomster avseende 2006. Samtidigt fastställs utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för åren 2006 och 2007.

Moderaterna har i partimotion 2005/06:Fi240 Politik för arbete och välfärd och i kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att återupprätta den svenska arbetslinjen, bryta bidragsberoende och utanförskap, ge fler medborgare makt över den egna vardagen samt trygga goda statsfinanser och en värdig välfärd. Vi vill satsa på offentliga kärnverksamheter som sjukvård, rättstrygghet och skola i stället för på bidragssystemen.

Vi föreslår en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett bättre sätt än i dag kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

När riksdagens majoritet genom rambeslutet valt en annan inriktning av politiken deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 5.

I det följande redovisar vi vilken fördelning på anslagen inom utgiftsområde 5 som vi förordade i vår anslagsmotion 2005/06:U375.

Sverige måste mer aktivt stödja insatser för fred och stabilitet i världen. Efterfrågan på svenska freds- och säkerhetsfrämjande insatser kommer att öka. Sverige måste tydligare stödja insatser som syftar till att motverka internationell terrorism, såsom att använda biståndsmedel till att förstöra vapenlager av lätta vapen, men också biologiska och kemiska vapenlager. Vi förstärker därför anslaget till Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och menar att merparterna av kostnaderna i anslaget är i överensstämmelse med OECD/DAC:s definition av bistånd och därmed kan avräknas från biståndsramen.

Ett kraftfullt och framgångsrikt agerande inom ramen för EU fordrar en gedigen kompetens inom utrikesförvaltningen samt svensk diplomatisk närvaro i princip i hela Europa och Medelhavsområdet. Den snabba globalise-

ringen fordrar också ökad svensk diplomatisk närvaro i de utomeuropeiska industriländerna. Vi vill därför förstärka anslaget till utrikesförvaltningen i utgiftsområde 1.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 Utgiftsområde 5:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslag 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 130 000 000 kr efter 2006 (avsnitt 3.8.2).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslag 5:9 Svenska institutet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kr efter 2006 (avsnitt 3.8.9).
3. Riksdagen anvisar för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt följande uppställning:

Anslag		Anslagstyp	
5:1	Bidrag till vissa internationella organisationer	Ramanslag	994 454
5:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	Ramanslag	131 647
5:3	Nordiskt samarbete	Ramanslag	13 995
5:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	Ramanslag	3 976
5:5	Inspektionen för strategiska produkter	Ramanslag	24 689
5:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	Ramanslag	34 356
5:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (Sipri)	Ramanslag	26 834
5:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	Ramanslag	12 226
5:9	Svenska institutet	Ramanslag	85 204
5:10	Information om Sverige i utlandet	Ramanslag	9 700
5:11	Samarbete inom Östersjöregionen	Ramanslag	21 868
Summa			1 358 949

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:U316 av Agne Hansson m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt uppställning:

Anslag (tkr)	Regeringens förslag	Anslagsförändring
5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	34 356	-1 000
5:8 Utrikespolitiska institutet	12 226	-1 000
5:9 Svenska institutet	85 204	-5 000
Summa för utgiftsområdet	1 358 949	-7 000

2005/06:U356 av Holger Gustafsson m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att utveckla ett centrum för internationell fredsutveckling bestående av bl.a. svenska fredsforskningsinstitut.
9. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområdet 5 Internationell samverkan enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	994 454	-94 500
5:3 Nordiskt samarbete	13 995	-4 000
5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	12 226	-1 200
5:9 Svenska institutet	85 204	-10 200
5:10 Information om Sverige i utlandet	9 700	-2 000
Totalt för utgiftsområdet	1 358 949	-111 900

2005/06:U375 av Göran Lindblad m.fl. (m):

Riksdagen anvisar, för att bättre kunna svara upp för en ökad efterfrågan på svenska freds- och säkerhetsfrämjande insatser, bl.a. för att stödja insatser som syftar till att motverka internationell terrorism, med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 5 enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	131 647	95 000